

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Sivistyslautakunta

Kokouskutsu ja esityslista

Aika 08.10.2024 16:15 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Kutsutut	Markkanen Marju	puheenjohtaja	
	Lientola Elisa	I varapuheenjohtaja	
	Ilmoniemi Merja	varajäsen	
	Virrankorpi Janne	jäsen	
	Pakkanen Lasse	jäsen	
	Mäkelä Martti	varajäsen	
	Vahter Merja	jäsen	
	Aaltonen Eveliina	jäsen	
	Rautapää Teresa	jäsen	
	Grönroos Rauno	jäsen	
	Putula Toni	kaupunginhallituksen edustaja	
	Granqvist Tiina	sivistysjohtaja, esittelijä	
	Jämsén Virve	opetus- ja kasvatustjohtaja, esittelijä	
	Turunen Heikki	lukiojohtaja, esittelijä	
	Harju Mika	varhaiskasvatustjohtaja	
	Ylä-Sankola-Peltola Mari	rehtori	
	Kivilahti Jouni	nuorisotoimenjohtaja	
	Päivä Katja	henkilöstön edustaja	
	Kuivonen Valeriy	nuorisovaltuuston edustaja	
	Uotila Risto	hallintopäällikkö, pöytäkirjanpitäjä	
	Herkepeus Tuula	rehtori	Asiantuntijaesittely klo.16.20-16.40, Seudullinen arviointi.
	Hagström Lotta	rehtori	Asiantuntijaesittely klo.16.20-16.40, Seudullinen arviointi.

Lahti 3.10.2024

Sivistyslautakunnan puheenjohtaja

Käsiteltävät asiat

§	Otsikko	Sivu
99	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
100	Pöytäkirjan tarkastajat	5
101	Oppilaaksiottoalueen määrittäminen Lahden yhteiskoululle	6
102	Oppilaaksiottoalueiden muutokset 1.1.2025 alkaen	12
103	Varhaiskasvatuksen palvelusetelin myöntäminen	17
104	Opinto-ohjaajan virkojen (3) ja erityisopettajan viran perustaminen 1.1.2025 alkaen	19
105	Tiedoksi merkittävät asiat	22
106	Muut asiat	24
107	Tiedoksi merkittävät asiat (salainen)	24

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

99

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Sivistyslautakunta
Esityslista
Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

nro 9

100

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan jäsenet Merja Vahter ja Eveliina Aaltonen.

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

101 Oppilaaksiottoalueen määrittäminen Lahden yhteiskoululle

3656/12.00.01.04/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

palvelupäällikkö, perusopetuksen oppimisympäristöt, Matti Saarela,
044 416 3336

Päätös

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää osoittaa Lahden yhteiskoululle Kariston koulun oppilaaksiottoalueen Möysän koulun oppilaaksiottoalueen sijaan 1.8.2025 alkaen. Keväällä 2025 valmistellaan lukuvuoden 2025–2026 oppilaaksiotto 1.8.2025 voimaan tulevan oppilaaksiottoalueen mukaisesti.

Perusteluosa

Lahden kaupungilla ja Lahden yhteiskoululla on sopimus, jonka mukaisesti Lahden yhteiskoululle on tällä hetkellä osoitettu Möysän koulun oppilaaksiottoalue, josta koulupolku jatkuu Lahden yhteiskouluun kuudennelle luokalle. Möysän koulu on peruskorjattu ja mitoitettu 3–4-sarjaiseksi alakouluksi, jossa on nyt vuosiluokat 1–5. Koulun oppilasmäärä on laskenut siten, että koulu on tällä hetkellä 2–3-sarjainen. Koulurakennus on vajaalla käytöllä ja sinne mahtuisi opiskelemaan myös oman alueen

kuudennet luokat, jolloin rakennus saataisiin tehokkaampaan käyttöön ja koululle voitaisiin taata oppilasmäärän säilyminen. Kariston ja Möysän kouluissa ikäluokka on lähes samankokoinen.

Kariston koulu on tällä hetkellä 1.–6. vuosiluokkien koulu. Koulu sijaitsee osittain ulkopuolelta vuokratuissa tiloissa tila-ahtauden vuoksi. Mikäli Kariston koulun kuudensille luokille osoitettaisiin koulupaikka Lahden yhteiskoulusta, vältettäisiin lisäinvestointi ja voitaisiin mahdollisesti lähivuosina luopua myös ulkopuolisesta vuokratilasta. Lisäksi voitaisiin vastata paremmin alueen mahdolliseen lisärakentamiseen ja oppilaiden mahtumiseen nykyiseen koulurakennukseen.

Kariston koulun oppilaiden näkökulmasta katsottuna muutos vaikuttaisi oppilaiden koulupolkuun siten, että se jatkuisi toiseen kouluun vuotta nykyistä aiemmin. Nykytilanteessa Kariston alueelta on haettu painotettuun opetukseen Lahden yhteiskouluun viidennen luokan jälkeen. Se on aiheuttanut luokkien yhdistämistarpeita Kariston koulun kuudennella luokalla. Ikäluokka on myös hajaantunut kahteen yläkouluun. Möysän koulun oppilaiden näkökulmasta katsottuna muutos vaikuttaisi oppilaiden koulupolkuun siten, että koulun oppilaat jatkaisivat 6. luokan Möysässä ja siirtyisivät yläkouluun Tiirismaan kouluun.

Tällä hetkellä Kariston koulupolku ohjautuu Tiirismaan yläkouluun, jonne oppilaat kulkevat joukkoliikenteellä. Koulupolun osoittaminen Lahden yhteiskouluun pidentää koulumatkaa alueen oppilaille kotiosoitteesta riippuen jonkin verran. Mikäli oppilaan koulumatka ylittää viisi kilometriä, oppilas on oikeutettu koulumatkaetuuteen. Muutoksella voi siten olla vähäisiä ympäristövaikutuksia.

Talousvaikutukset sen sijaan ovat muutoksessa mittavat. Mikäli esitetty muutosehdotus hyväksytään, vältetään 3,8 M€:n lisärakentaminen, jolla on

varauduttu Kariston koulun oppilasmäärän kasvuun. Lisäinvestointi on jo leikattu viimeisimmästä investointiohjelmasta. Mahdollista on, että myös ulkopuolisesta vuokratilasta voidaan luopua tulevina vuosina. Ulkopuolisen vuokratilan kustannusvaikutus on 258 000 €/v .

Organisaationäkökulmasta muutos vaikuttaa Kariston ja Möysän koulujen opettajavirkojen määrään. Kariston koulusta siirtyy opettajavakansseja Möysän kouluun. Kariston koulussa on tällä hetkellä määräaikaista opettajia, joiden virkasuhde päättyy ennen seuraavan lukuvuoden alkua. Vakinaisen henkilöstön osalta on mahdollista, että muutos aiheuttaa yhden opettajan siirtotarpeen. Mikäli tarve vakinaisen työntekijän vakanssin siirtoon toteutuu, toteutetaan se henkilöstöä kuullen ja huomioiden koko kaupungin perusopetuksen avoimet virat.

Tämä esitetty muutosehdotus on valmisteltu osana jatkuvaa palveluverkkotarkastelua.

Henkilöstön info- ja keskustelutilaisuus on järjestetty Kariston peruskoululla 14.5.2024. Muutosehdotus on esitelty sivistyslautakunnalle 21.5.2024. Esityksestä on pyydetty kirjallisia lausuntoja ajalla 22.8.–20.9.2024 klo 15 mennessä.

Lausuntoja saatiin seitsemän. Lausunnoissa nostettiin esiin myönteisinä asioina seuraavia huomioita:

- Turvataan Möysän koulun oppilasmäärä ja tulevaisuus tällä muutoksella. Yhteinen oppilashuoltohenkilökunta Tiirismaan koulun kanssa, joka tuo jatkumoa lapsen tuen asioissa.
- Koulupolun jatkuminen Tiirismaan kouluun vahvistaa alueellista yhteistyötä ja tiivistää keskustan alueen palvelukokonaisuutta.

- Möysän vanhempaintoimikunta kannattaa esitystä kuudesluokkalaisten osalta helpommin saavutettavana lähikouluna ja turvallisena oppimisympäristönä, mutta koulupolun tulisi jatkua Lahden yhteiskouluun.
- Möysän oppilaskunnan hallitus puoltaa kuudesluokkien jäämistä Möysän kouluun, koska osalle matka on lyhyempi ja koulu on kiva.
- Kariston vanhempainyhdistyksen mukaisesti puoltavia asioita olisi se, että koulupolku jatkuisi viidennen jälkeen koko ikäluokalla samaan kouluun. Kuudennelle haetaan erikoisluokille Lahden yhteiskouluun, joka katkaisee ikäluokan koulupolun. Kaverisuhteet jatkuisivat. Siirron myötä Kariston kouluun jäisi enemmän tilaa, joka antaisi joustoa tilojen käytölle kouluviihtyvyyden parantamiselle.
- Lahden yhteiskoulun vanhempainyhdistys pitää esitystä hyväksyttävänä.
- Kariston koulun oppilaskunnan hallitus on tyytyväisiä, että Lahden yhteiskouluun ei enää tarvitse hakea pääsykokeiden kautta ja kaikki karistolaiset lapset pääsisivät Lahden yhteiskouluun taidoista huolimatta. Lisäksi he olettavat, että siellä olisi tilaa paremmin kuin nyt Kariston koulussa. Tällä ratkaisulla saadaan Karistoon jääville oppilaille enemmän tilaa. He ovat huolissaan, jos lisärakennus poistuu, että onko kaikille tilaa, ip-toiminta ym., koulun tiloissa.
Lausunnoissa nostettiin esille seuraavia huomioitavia asioita.
- Oppilasmäärää ei voida kasvattaa Tiirismaan koulussa nykyisestään.
- Möysän vanhempaintoimikunta ei kannata yläkoulun vaihtamista Tiirismaalle, koska oppilailla on sisaruksia jo Lahden yhteiskoulussa. (Lahden yhteiskoululla on samat oppilaaksiottokriteerit kuin kaupungillakin, joten sisarusperuste on heillä voimassa.) Mikäli koulupolku yläkouluun johtaisi Tiirismaan kouluun, eivät kannata muutosta.
- Kariston vanhempainyhdistys on huolissaan oppilasmäärän putoamisesta ja vaikutuksista henkilökuntaan, joka vaikuttaa samalla resursseihin. Miten käy erityisopetuksen ja kielenopetuksen? He ovat myös huolissaan julkisen liikenteen riittävydestä, joka tulee suunnitella ennen muutosta. Huoli oli myös tuen oppilaiden tuesta Lahden yhteiskoulussa. Lisäksi he ovat huolissaan

Sivistyslautakunta Esityslista

nro 9

väestöennusteesta ja koulun tilojen riittävydestä tulevaisuudessa sekä vuokratilasta luopumisesta.

- Kariston henkilökunnan lausunnon mukaisesti ollaan huolissaan, mitä tapahtuu ylimääräisille opettajien viroille, mihin sijoittuvat kaksi opettajaa, joilla ei enää olisi luokkaa ja ketkä opettajista sijoitetaan. He ovat huolissaan tuntimäärien putoamisesta opettajilla päätöksen myötä, he ovat myös huolissaan julkisesta liikenteestä ja miten on otettu huomioon tuen oppilaat. Lisäksi he ovat huolissaan liikuntatilojen riittämättömyydestä, mikäli vuokratilasta luovutaan.
- Kariston koulun oppilaskunnan hallitus on huolissaan, jos lisärakennus poistuu, että onko kaikille tilaa, ip-toiminta ym., koulun tiloissa.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Lahden yhteiskoulu

Tiirismaan koulu

Möysän koulu

Kariston koulu

Liitteet

- 1 Liite, Oppilaaksiottoalueen muutos, Lahden yhteiskoulu
- 2 Lausuntopyyntö, Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen 1.8.2025 alkaen
- 3 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos Lahden yhteiskoulu, Möysän peruskoulun henkilöstö

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

- 4 Lausunto, oppilaaksiottorajojen muutokset sekä Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen, Tiirismaan koulun rehtorit
- 5 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos Lahden yhteiskoulu, Möysän koulun vanhempaintoimikunta
- 6 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos, Lahden yhteiskoulu, Möysän koulun oppilaskunnan hallitus
- 7 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos, Lahden yhteiskoulu, Kariston päiväkodin ja koulun vanhempainyhdistys ry
- 8 Lausunto, oppilaaksiottorajojen muutokset sekä Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen, Tiirismaan koulun rehtorit
- 9 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos, Lahden yhteiskoulu, Lahden yhteiskoulun vanhempainyhdistys
- 10 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos, Lahden yhteiskoulu, Kariston koulun henkilöstö
- 11 Vaikutusten ennakoarviointi Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen
- 12 Oppilaaksiottoalueen muutos LYK kartat ja esitys

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahten kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

102
Oppilaaksiottoalueiden muutokset 1.1.2025 alkaen

3656/12.00.01.04/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Palvelupäällikkö, perusopetuksen oppimisympäristöt, Matti Saarela, p.
044 416 3336

Päätös

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä oppilaaksiottoalueisiin esitetyt muutokset 1.1.2025 alkaen. Nastolan alueelta poistetaan alakoulujen välinen oppilaaksiottoraja sekä tilastoalueet 308, 309 ja 310 liitetään osaksi itäistä oppilaaksiottoaluetta.

Perusteluosa

Nastolassa on tällä hetkellä kaksi oppilaaksiottoaluetta, joilla alakoulut sijaitsevat. Villähde asuinalueena on oma oppilaaksiottoalue, jossa sijaitsee Kartanon koulun molemmat toimipisteet. Kouluharju asuinalueena kuuluu toiselle oppilaaksiottoalueelle, jossa tällä hetkellä sijaitsevat Kirkonkylän ja Rakokiven koulut. Kirkonkylän koulu sijaitsee Kouluharjun asuinalueella ja toimii tällä hetkellä lähikouluna alueen lapsille. Palveluverkkosuunnitelman mukaisesti Kirkonkylän koulusta luopumista tulee tarkastella

lähitulevaisuudessa laskevan oppilasennusteen vuoksi. Kirkonkylän koulu on perusparannusiässä, joka vaatisi mittavat korjaustoimet. Mikäli Kirkonkylän koulun tiloista päätetään luopua, osalla Kouluharjun asuinalueen oppilaille on lyhyempi matka Kartanon koulun Kankaantien toimipisteeseen kuin Rakokiven kouluun. Nykyisten oppilaaksiottoalueiden mukaisesti koulupaikkaa ei kuitenkaan voida osoittaa Kankaantielle ensisijaisena, koska kyseinen toimipiste sijaitsee eri oppilaaksiottoalueella.

Tilastoalueet 308, 309 ja 310 jakautuvat kahdelle oppilaaksiottoalueelle, pohjoiselle ja itäiselle. Näiden tilastoalueiden pohjoispuolelta, jakajana Hirismetsäntie, oppilaat sijoittuvat Kivimaan kouluun ja Hirsimetsäntien eteläpuolelta Möysän kouluun. Tilastoalueen jakautuminen kahdelle eri oppilaaksiottoalueelle vaikeuttaa muun muassa ennusteiden koulukohtaista luotettavuutta. Arjessa nykyisten oppilaaksiottoalueiden noudattaminen tilastoalueilla 308, 309 ja 310 aiheuttaa tilanteita, joissa yksittäiseltä kadulta oppilaita ohjautuu eri kouluihin. Lisäksi nykyisten oppilaaksiottoalueiden noudattaminen aiheuttaa oppilaiden epätasaista ohjautumista eri kouluihin.

Nastolan oppilaaksiottoalueen osalta esitetään, että alakoulujen välinen oppilaaksiottoraja poistetaan ja yhdistetään alueet. Tällä mahdollistetaan joustavammat oppilasijoittelut sekä oppilaan että opetuksen järjestäjän näkökulmasta. Lisäksi esitetään tilastoalueiden 308, 309 ja 310 siirtämistä kokonaan itäiselle alueelle. Tällä muutoksella helpotetaan osaltaan Kivimaan koulun tila-ahtautta sekä varmistetaan Möysän kouluun riittävä oppilasmäärä.

Muutoksella saavutettaisiin Nastolan alueella oppilaiden näkökulmasta joustavampi mahdollisuus sijoittua lähimpään kouluun ja siten turvata kohtuulliset koulumatkat. Lisäksi tällä mahdollistettaisiin opetuksen

järjestäjälle mahdollisuus muodostaa kooltaan tarkoituksenmukaisia opetusryhmiä. Tilastoaluemuutos edistäisi osaltaan mahdollisuuksia perustaa tarkoituksenmukaisen kokoisia opetusryhmiä Kivimaan kouluun ja osaltaan vähentää nykyistä tila-ahtautta. Möysän koululle taataan oppilaiden riittävyys ja sitä kautta riittävät ryhmäkoot.

Taloudellisesta näkulmasta katsottuna oppilaaksiottoalueiden muutos edistää mahdollisuuksia perustaa tarkoituksenmukaisia opetusryhmiä ja siten järjestää opetus kustannustehokkaasti. Organisaatioon ei tällä muutoksella ole vaikutuksia. Toiminnalliset vaikutukset on kuvattu perustelutekstissä edellä.

Oppilaaksiottoaluemuutosehdotusta on esitelty sivistyslautakunnalle 21.5.2024. Muutosesityksestä on myös mahdollistettu lausunnon antaminen. Kirjalliset lausunnot on pyydetty ajalla 22.8.-20.9.2024 klo 15 mennessä.

Lausuntoja saatiin seitsemän. Myönteisiä huomioita tuli seuraavasti:

- Rakokiven peruskoulun oppilaskunnan hallitus kannattaa alakoulujen oppilaaksiottorajan poistamista Nastolasta.
- Kartanon koulun vanhempaintoimikunta pitää hyvänä asiana rajan poistoa, jos sitä osataan käyttää oikein oppilaiden sijoittumisessa. He toivovat, että koulua voisi ensisijaisesti käydä siinä koulussa, mihin on lyhin matka.
- Kartanon koulun oppilaskunnan hallituksesta 88% kannattaa oppilaaksiottorajan poistamista ja loput 18 % haluavat pitää sen ennallaan. He haluaisivat, että koulua saisi toivoa, että kaverin kanssa pääsisi samaan kouluun.
- Möysän koulun henkilöstö tukee oppilaaksiottoalueen laajentamista, jolla turvataan oppilasmäärän pysyminen riittävänä ja alue vetovoimaisena.

- Rakokiven koulun vanhempaintoimikunta puoltaa Nastolan alueen alakoulujen oppilaaksiottorajan poistamista.
Lisäksi lausunnoissa pyydettiin kiinnittämään huomiota seuraaviin asioihin:
- Kartanon koulun vanhempaintoimikunta on huolissaan palveluverkon kutistumisesta Nastolassa. Lisäksi he toivoisivat myös Kariston ja Villähteen välisen rajan tarkastelua. He ovat huolissaan Kankaantien vuokratilan vuokrapituudesta ja siitä mitä tapahtuu viiden vuoden päästä, kun vuokrasopimus lakkaa. Myös talousarviossa mainittu Kärrytien toimipisteen peruskorjausaikataulu mietityttää.
- Tiirismaan koulun rehtorit toivovat, että muutoksessa huomioidaan Tiirismaan koulun mahdollisuudet ottaa vastaa yläkoululaisia. Nykytilanteessa on tila-ahtautta ja ryhmien määrää olisi pystyttävä säätämään hallitusti.
- Kivimaan koulun vanhempainyhdistys esittää, että aluemuutos tulisi voimaan vasta koulutaipaleen aloittavien osalta, ei kesken koulupolun. Lisäksi huolta herätti tilanne, jossa sisarukset ovat eri kouluissa. Lisäksi pyydettiin kiinnittämään huomiota turvallisiin koulumatkoihin. Julkisen liikenteen toimivuus pitää varmistaa ennen täytäntöönpanoa. Avointa tiedottamista toivottiin. Huomiota tulee kiinnittää myös ympäristöön ja sosiaalisiin verkostoihin.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Kivimaan koulu

Möysän koulu

Kartanon koulu

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Kirkonkylän koulu

Rakokiven koulu

Tiirismaan koulu

Liitteet

- 13 Oppilaaksiottoaluerajojen muutokset, liite lausuntopyyntöön
- 14 Lausuntopyyntö oppilaaksiottoaluerajojen muutoksesta
- 15 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutos, Rakokiven peruskoulun oppilaskunnan hallitus
- 16 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutos, Kartanon peruskoulu vanhempaintoimikunta
- 17 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutos, Kartanon peruskoulu oppilaskunnan hallitus
- 18 Lausunto, oppilaaksiottoalueen muutos Lahden yhteiskoulu, Möysän peruskoulun henkilöstö
- 19 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutos, Möysän peruskoulun henkilöstö
- 20 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutokset sekä Lahden yhteiskoulun oppilaaksiottoalueen määrittäminen, Tiirismaan koulun rehtorit
- 21 Lausunto, oppilaaksiottoaluerajojen muutos, Rakokiven koulun vanhempaintoimikunta
- 22 Lausunto, oppilaaksiottoalueiden muutos, Kivimaan peruskoulun vanhempainyhdistys
- 23 Oppilaaksiottoaluerajojen muutokset, kartat ja esitys
- 24 Vaikutusten ennakoarviointi oppilaaksiottoaluerajojen muuttaminen

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

103 Varhaiskasvatuksen palvelusetelin myöntäminen

3568/00.01.02.05/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Varhaiskasvatusjohtaja Mika Harju, p. 050 559 7901

Päätös

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää lopettaa varhaiskasvatuksen palvelusetelin myöntämisessä noudatetun kahden kuukauden käsittelyajan käytön 15.10.2024 lukien.

Perusteluosa

Sivistyslautakunta on 23.1.2024 kokouksessaan päättänyt, että koska 1.8.2024 voimaan tulleeseen palvelusetelin indeksitarkistukseen ei ole varattu määrärahaa varhaiskasvatuksen vuoden 2024 talousarviossa, palvelusetelin myöntäminen sopeutetaan käytettävissä oleviin määrärahoihin. Käytännössä tämä on tarkoittanut sitä, että 1.6.2024 alkaen uusien palvelusetelien käsittelyyn otettiin käyttöön kahden kuukauden määräaika. Palvelusetelisääntökirjan mukaan asiakkaan oikeus saada palveluseteli riippuu kaupungin palvelusetelitoimintaan varaamista määrärahoista ja niiden riittävydestä.

Tämän hetken tilanteen mukaan tehtyjen palvelusetelisijoitusten perusteella ajalla 1.6.-31.12.24 lasten määrä on keskimäärin 26 lasta vähemmän vuoteen 2023 verrattuna. Kustannusvaikutus on arviolta n. 170 000 euroa. Palvelusetelin indeksitarkistuksen kustannusvaikutus 1.8.24 lukien vuodelle 2024 on n. 370 000 euroa.

Vaikka indeksitarkistuksen kustannusvaikutus aiheuttaa edelleen kustannuspainetta varhaiskasvatuspalvelujen vuoden 2024 talousarvioon, esitetään kahden kuukauden käsittelyajasta luopumista.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Varhaiskasvatuspalvelut

Palvelusetelituottajat

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

104

Opinto-ohjaajan virkojen (3) ja erityisopettajan viran perustaminen 1.1.2025 alkaen

4275/01.01.00.00/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja Heikki Turunen, p. 0447161330

Päätös

Esittelijä

Lukiojohtaja Turunen Heikki

Päätösehdotus

Lautakunta päättää perustaa seuraavat opettajavirat 1.1.2025 alkaen:

Lukion lehtori, opinto-ohjaaja, 3 virkaa

Lukion erityisopettajan virka

Lisäksi lautakunta päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta jo kokouksessa.

Perusteluosa

Lahden kaupungin hallintosäännön mukaan sivistyslautakunta päättää opettajaviran perustamisesta ja lakkauttamisesta.

Etelä-Suomen Aluehallintovirasto (Avi) teki vuoden 2024 alussa työsuojelutarkastuksen Lahden kaupungin perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opinto-ohjaajien työhön liittyen. Tarkastuksen taustalla olivat vuonna 2022 ja 2023 työterveyshuollon tekemät kartoitukset opinto-ohjaajien työhön kohdistuvasta psykososiaalisesta kuormituksesta. Kartoitusten tulosten pohjalta työnantaja on suorittanut toimenpiteitä kuormitussyiden tarkempaa analysointia varten. Opinto-ohjaajan kanssa on käyty useita keskusteluja, joissa on pyritty löytämään ratkaisuja esiintyneisiin ongelmakohtiin. Ratkaisuna on otettu käyttöön työtehtävien tarkastelu yhdessä rehtoreiden kanssa, jotta työtehtäviä voitaisiin laittaa priorisointijärjestykseen. Lisäksi on ehdotettu oman rauhallisen ajan varaamista päivän aikana työn pirstaleisuuden vähentämiseksi. Opinto-ohjaajille on myös tarjottu mahdollisuutta työnohjaukseen. Edellä mainitut toimenpiteet eivät ole kuitenkaan olleet riittäviä poistamaan työpäivän kiireen tuntua ja työn kuormittavuutta johtuen suurista opiskelijamääristä yhtä opinto-ohjaajaa kohden. Avin tarkastuskertomuksessa otetaan myös kantaa opinto-ohjaajien suureen työmäärään ja todetaan, ettei siihen ole tehty tarvittavia toimenpiteitä.

Avi on todennut tarkastuskertomuksessa, että ”työnantajan on ryhdyttävä oikeansuuntaisiin toimenpiteisiin haitallisten psykososiaalisten kuormitustekijöiden poistamiseksi tai niiden aiheuttaman vaaran välttämiseksi tai vähentämiseksi. Työnantajan tulee valita, mitoittaa ja toteuttaa työolosuhteiden parantamiseksi tarvittavat toimenpiteet. Työnantajan on huolehdittava, että toimenpiteet kohdistuvat ensisijaisesti haitallista kuormitusta aiheuttaviin tekijöihin.”

Vertailu muihin samankokoisiin kaupunkeihin osoittaa myös, että Lahden lukiokoulutuksessa yhdellä opinto-ohjaajalla on huomattavasti enemmän

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

opiskelijoita kuin muualla. Esimerkiksi Kuopiossa on yhdellä opinto-ohjaajalla n. 220 opiskelijaa, kun vastaava luku Lahdessa on 280 opiskelijaa.

Avin jälkitarkastus pidetään tammi-helmikuussa 2025.

Tarve erityisopettajaresurssin lisäämiseen on noussut esille uuden 1400 opiskelijan Lahden lukio Gaudian myötä. Tällä hetkellä Lahden lukiokoulutuksessa on kaksi virassa olevaa erityisopettajaa. Heidän työpanoksensa ei riitä kattamaan lisääntyntä erityisopetuksen tarvetta. Erityisesti Gaudiassa apua tarvitsevien opiskelijoiden määrä on kasvanut. Uusi erityisopettajan virka tulee sijoittumaan siten Gaudiaan.

Virkojen perustamisiin liittyvät resurssit on sisällytetty vuoden 2025 talousarvioon.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Sap Hr-tiimi, Lukiokoulutuspalvelut

Liitteet

25 Avin tarkastuskertomus

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

105

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

-Sivistyslautakunnan alaisten viranhaltijoiden viranhaltijapäätökset ajalta:

6.9.2024-3.10.2024

-Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös, valitukseen, koskien sivistyslautakunnan päätös 14.2.2023 § 13, oikaisuvaatimus Tiirismaan ja Harjun peruskoulujen yhdistymisestä 1.8.2023 alkaen.

-Selvitys Etelä-Suomen aluehallintoviraston selvityspyyntöön ESAVI/31561/2024, Lahden kaupungin järjestämä varhaiskasvatus vuorohoidossa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

106
Muut asiat

Päätös

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Sivistyslautakunta
Esityslista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

107

Tiedoksi merkittävät asiat (salainen)

5691/00.01.01.01/2023

Asia käsitellään salaisena perustuen lakiin viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) 24 § 1 momentin kohdat 23 ja 25.

Sivistyslautakunta

Lisälista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta

Lisälista

Aika 08.10.2024 16:15 -

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen sali

§	Otsikko	Sivu
108	DigiOne-hankkeen muuttaminen ja toimitussopimuksen hyväksyminen	2

Sivistyslautakunta
Lisälista

nro 9

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 08.10.2024

108

DigiOne-hankkeen muuttaminen ja toimitussopimuksen hyväksyminen

7346/00.05.02.01/2021

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Opetus- ja kasvatusjohtaja Virve Jämsén, p. 044 716 1328

Päätös

Esittelijä

Opetus- ja kasvatusjohtaja Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

a) hyväksyä liitteen mukaisen sopimuksen nimeltään DigiOne-hankkeen muuttaminen sekä ICT-kehitystyön Toimitussopimus ja valtuuttaa tietohallintojohtajan allekirjoittamaan sopimus sekä tekemään sopimukseen teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia,

b) todeta, että päätöskohta a) on ehdollinen siten, että päätöskohtaan täytäntöönpano edellyttää, että kaikki jäljellä olevat edelläkävijäkunnat ovat tehneet vastaavan sisältöiset päätökset.

Perusteluosa / aiempi käsittely

DigiOne-yhteistyösopimuksen taustaa

Sivistyslautakunta on 15.12.2020 § 130 päättänyt hyväksyä DigiOne-yhteistyösopimuksen. Yhteistyösopimuksella Kuntien Tiera Oy (jäljempänä Tiera) sekä Vantaa, Espoo, Oulu, Tampere, Turku, Jyväskylä ja Lahti sopivat DigiOnen toteuttamisesta yhteistyössä (yhteistyösopimuksen kaikki kuntaosapuolet jäljempänä edelläkävijäkunnat).

DigiOne-hankkeessa toteutetaan oppimisen ja koulutuksen järjestelmiä yhteen kokoava valtakunnallinen digitaalinen alusta, jossa on koottuna käyttäjäystävällisesti kaikki opettajan, oppijan, rehtorin, huoltajien ja hallinnon käyttämät tiedot, järjestelmät ja palvelut. Alustan tavoitteena on kasvaa opetusalan valtakunnalliseksi digitaalseksi ekosysteemiksi, johon myös muut opetuksen järjestäjät ja alan toimijat voivat liittyä. DigiOne kattaa palvelut perusopetukseen ja lukiokoulutukseen. Myöhemmin on mahdollista päättää varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen palveluiden integroimisesta ja/tai kehittämisestä DigiOneen. Tämä kuitenkin edellyttää erillistä rahoitusta ja kehittämispanosta.

Aiemmin tehty Yhteistyösopimus jakautuu hankevaiheeseen sekä jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen. Hankevaiheessa Edelläkävijäkuntien ja Tieran on tarkoitus kehittää DigiOne ekosysteemiä ja palvelualustaa yhdessä ekosysteemiin kuuluvien palveluiden tuottajien kanssa siten, että jatkossa ratkaisu on käytössä useissa eri kunnissa ja että muut kunnat osaltaan osallistuvat DigiOnen jatkokehittämisen kustannuksiin. Jatkokehitys- ja ylläpitovaiheeseen siirryttäessä DigiOne luovutetaan Tieran hallinnoitavaksi vaiheittain ja sitä kehitetään tarkoituksena saattaa ekosysteemi mahdollisimman laajasti käytettäväksi.

Vantaan kaupunki toimii hankkeen isäntäkuntana, joten Vantaan kaupungin tehtävänä on hankevaiheen aikana hoitaa ohjausryhmän ja

muiden hankkeen aikaisen hallintamallin elinten linjausten täytäntöönpano siten, että hanke toteutetaan sopimuksen, hankesuunnitelman ja rahoitusehtojen mukaisesti. Vantaan kaupungin isäntäkuntana täytäntöönpanemista linjauksista aiheutuneet kustannukset maksetaan hankkeelle varatuista rahoista. Edelläkävijäkunnat viimekädessä vastaavat hankkeessa aiheutuvista kustannuksesta pakollisten liittymismaksujensa mukaisessa suhteessa. Vantaa järjestää hankeorganisaation käytännön toiminnan, hankkeen maksujen suorittamisen ja vastaa rahaliikenteestä. Hankevaiheessa rahaliikenne Edelläkävijäkuntien, Tieran ja Vantaan kaupungin välillä tapahtuu siten, että Edelläkävijäkunnat ml. Vantaan kaupunki maksavat Tieralle liittymismaksuja ja Tiera maksaa Vantaan kaupungille edelläkävijäpalautusta.

Edelläkävijäkunnat ovat alun perin yhteistyösopimuksella sitoutuneet rahoittamaan hanketta liittymismaksuilla yhteensä n. 5,4 M€:lla. Jyväskylän ja Lahden liittyminen yhteistyösopimukseen lisäsi liittymismaksujen yhteismäärää 1,2 M€:lla yhteensä 6,7 M€:on, josta Lahden osuus on 477 000 euroa. Business Finland Oy on aiemmin myöntänyt DigiOnelle 5,4 M€ tuen ja Kuntaliitto 0,25 M€ tuen. Edelläkävijäkuntien rahoituksen ja tukien kanssa hankkeen kokonaisbudjetti oli vuonna 2020 yhteensä 12 M€.

Sivistyslautakunta hyväksyi 13.12.2022 DigiOne-yhteistyösopimuksen muutossopimuksen, jossa sovittiin muun muassa hankkeen lisärahoituksesta yhteensä 2,2 M€:lla (Lahden osuus 154 000 €) ja hankkeen jatkumisesta vuodelle 2024. Tällöin Kuntaliiton ja Business Finlandin avustukset huomioiden hankkeen kokonaisbudjetti oli 14,5 M€.

Kaupunginhallitus päätti 6.11.2023 §375 Lahden osallistumisesta DigiOne-edelläkävijäkuntien yhteiseen Business Finlandille osoitettuun

hankehakemukseen ja hankkeeseen (kustannusarvio 2 570 000 euroa, josta Business Finland Oy rahoittaa puolet ja Lahden omarahoitusosuus on 900 000 euroa).

Sivistyslautakunta päätti muutetusta yhteistyösopimuksesta 12.12.2023 §111. Yhteistyösopimuksen muutossopimuksessa sovittiin hankkeen lisärahoittamisesta enintään yhteensä 11 823 621 eurolla (Lahden osuus 827 653 euroa) ja hankkeen jatkamisesta vuodelle 2025 sekä mahdollisesti tätä pidempään siten, että hanke päättyy, kun lukio-opetuksen toiminnallisuudet sisältävä versio on luovutettu Tieralle ja hanke on ajettu alas. Hankkeen kokonaisbudjetti on nyt noin 20,4 M€ (ei sisällä Business Finlandin ja Kuntaliiton rahoitusta), josta Lahden osuus on 1 488 000 €.

Lisäksi sopimuksessa sovittiin, että yksittäisellä kunnalla on mahdollisuus keskeyttää DigiOne-hanke omalta osaltaan keväällä 2024. Tällöin kunnan on keskeyttäessään omalta osaltaan hankkeen maksettava osuutensa hankkeen kustannuksista, jotka ovat kertyneet tarkastuspisteeseen mennessä, osuutensa mahdollisista hankkeen alasajokustannuksista, yhteisten palvelujen palvelumaksut vuoden 2029 loppuun asti sekä muut mahdolliset poisjäämisestä hankkeelle aiheutuvat kustannukset.

Espoo ja Tampere ovat poistuneet hankkeesta touko-kesäkuussa 2024. Espoon ja Tampereen poistuminen hankkeesta käynnisti sopimuksen mukaisen neuvottelumenettelyn. Tällä hetkellä käynnissä ovat neuvottelut Espoon ja Tampereen kanssa siitä, mitä kyseiset kunnat ovat velvollisia suorittamaan hankkeesta poistumisensa johdosta samoin kuin kyseisille kunnille kuuluvista immateriaalioikeuksista.

Lahden sivistyslautakunta on 11.6.2024 antanut opetus- ja kasvatusjohtajalle DigiOne-ohjausryhmän jäsenenä menettelyohjееksi

etsiä neuvotteluratkaisua DigiOne-hankkeen jatkamiseksi siten, että hankkeen kustannukset Lahden osalta eivät ylitä sivistyslautakunnan 12.12.2023 §111 hyväksymässä Digione-yhteistyösopimuksessa sovitusta.

Vantaa, Oulu, Tampere, Turku ja Lahti ja Jyväskylä (nämä viisi kuntaa jäljempänä **Jäljellä olevat edelläkävijäkunnat**) ovat kesän ja alkusyksyn aikana käyneet Tieran kanssa neuvotteluja hankkeen jatkosta.

Neuvotteluissa on saavutettu neuvottelutulos sopimuksesta, jolla sovitaan yhteistyösopimuksen muuttamisesta ja jolla valtuutetaan Tiera ottamaan kokonaisvastuu DigiOnen ICT-kehitystyöstä sekä toteuttamaan DigiOne-hankeessa määritelty perusopetuksen versio 2.0, 2.1 sekä lukion versio 3.0 ja hankkeessa toteutettava viimeinen versio 3.1. Sopimus on nimetty seuraavasti: "DigiOne-hankkeen muuttaminen sekä ICT-kehitystyön Toimitussopimus" (jäljempänä **Toimitussopimus**).

Toimitussopimuksen keskeinen sisältö

Toimitussopimuksen ydinsisältö on seuraava

- Tiera ottaa vastatakseen ICT-kehitystyöstä ja sitoutuu tekemään jäljellä olevan DigiOne ICT-kehitystyön (versioissa 2.0, 2.1, 3.0 ja 3.1) edelläkävijäkunnille laskennallisella budjetilla kiinteähintaisesti 8,4 M€, josta vähennetään hankkeen muihin tehtäviin varattu 390k€.
- Viimeisen luovutettavan version 3.1 kehitystyön tulee aikataulun mukaan olla valmis 30.11.2025 ja kuntien hyväksyntätestauksen tulee olla suoritettu vuoden 2025 viimeisen kvartaalin aikana.
- Päätöksentekovalta ICT-kehitystyöstä sekä ICT-kehitystyön budjetin käytöstä ja käytön määrittelystä siirtyy hankkeen ohjausryhmältä Tieralle ja suuri osa merkittävistä päätöksistä hankkeessa edellyttää jatkossa Tieran hyväksyntää. ICT-kehitystä toteutetaan kuntien määrittämien asiakasvaatimusten mukaisesti.

- DigiOne-hankkeen osalta jäljellä olevien edelläkävijäkuntien maksuvelvoitteiden enimmäismäärä ei muutu. Lahden jäljellä oleva maksusitoumus 1.9.2024 jälkeen muodostuvista kustannuksista on noin 466 000 euroa (ei sisällä käyttöönottoprojektia tai palvelumaksuja).
- Espoon ja Tampereen poistumisen aiheuttama rahoitusvaje katetaan Tieran panoksella, joka on enimmillään 3,367 Me. Tieran panos toteutetaan siten, että Tiera antaa alennusta omasta ja alihankkijoidensa työstä. Tiera kattaa Espoon aiheuttaman rahoitusvajeen suuruisen investoinnin omassa budjetissaan (rahoituskuluineen) tulevista uusien kuntien liittymismaksuista ja Tampereen aiheuttaman rahoitusvajeen omassa budjetissaan (rahoituskuluineen) korottamalla Omien palvelujen jatkuvan palvelun oppijakohtaista maksua 2 €/ oppija/ vuosi, kuitenkin enimmillään kunnes Tampereen aiheuttama rahoitusvaje on katettu. Tieran panoksen kattamiseksi myös pidennetään Jäljellä olevien edelläkävijäkuntien sitoutumisaikaa DigiOne palvelun käyttämiseen kahdella (2) vuodella aina vuoteen 2031 asti.
- Jäljellä olevien edelläkävijäkuntien hankkeeseen laittamaa panosta sovitaan korvattavaksi siten, että Tampereen poistumisen aiheuttaman rahoitusvajeen kattamisen jälkeen, edellä selostettua 2 €/ oppija/ vuosi palvelumaksun korotusta jatketaan muiden kuin Edelläkävijäkuntien osalta, kunnes korotuksella on katettu Jäljellä olevan edelläkävijäkunnan maksama liittymismaksu ja muut erikseen sovitut hankkeen lisärahoituserät ja Uuden asiakkaan maksaman liittymismaksun ero per oppija. Korotus on asiakaskohtainen ja määräaikainen.
- Tiera saa vapaan oikeuden määrittää uusien asiakkaiden liittymismaksun määrän ja käyttötavan.

- Jäljellä olevat edelläkävijäkunnat sitoutuvat ostamaan Tieralta käyttöönottoprojektin ja tekemään Tieran kanssa kuntakohtaisen käyttöönottoprojektisopimuksen. Käyttöönoton kustannuksiin on varauduttu tietohallinnon hallinnoimissa ICT-investointimäärärahoissa.
- Vantaa kaupunki säilyy hankkeen isäntäkuntana, mikä tarkoittaa, että Vantaa Isäntäkuntana tekee jatkossakin hankkeen oikeustoimet oikeudellisesti omissa nimissään, mutta oikeustoimesta aiheutuneet kustannukset maksetaan hankkeelle varatuista varoista.
- Hankkeen keskeyttämistä koskevia määräyksiä muutetaan siten, että hanke voidaan peruskoulun pilottikäytön mahdollistavan version 2.0 tuotantokäytön aloittamisen jälkeen keskeyttää ainoastaan, jos
  - o Peruskoulun laajan tuotantokäytön mahdollistavan version 2.1 ICT-kehitystä ei saada valmiiksi hankkeen jäljellä olevalla rahoituksella (kuntien rahoitus ja Tieran panos) ja virheiden korjaamiseen käytettävissä olevilla varoilla.
  - o Versiota 2.1 ei saada tuotantokäyttövalmiiksi 30.11.2025 mennessä
- Tilanteessa, jossa version 2.0 tai 2.1 luovutuksen ja tuotantokäytön aloittamisen jälkeen havaitaan, että käytettävissä olevat varat tai aika eivät riitä lukion toiminnallisuudet sisältävän version 3.0 ja version 3.1 saattamiseen valmiiksi, hanketta supistetaan.
- Toimitussopimus on voimassa 28.2.2026 asti hallitun siirtymän varmistamiseksi.

Muut keskeiset muutokset tällä hetkellä voimassa olevaan yhteistyösopimukseen muutossopimuksineen ovat seuraavat:

- ICT-kehitystyön virhevastuun osalta sovitaan, että
  - o toiminnallisen määrittelyn tai asiakasvaatimusten korjaukseen ja siitä johtuviin töihin käytetään ensisijaisesti liittymismaksuista virheenkorjaukselle varattua osuutta (200 t€) ja toissijaisesti alkuperäisessä yhteistyösopimuksessa sovittua virheenkorjausrahaa (2 M€) Jäljellä olevien edelläkävijäkuntien (Jyväskylä, Lahti, Oulu, Turku, Vantaa) osuuksien verran.
  - o Toimittajan tekemässä teknisessä hyväksymistestauksessa (tai aiemmin) havaitun virheen korjaamiseen käytetään virheenkorjauksille varattua työmäärää.
  - o Edelläkävijäkuntien toiminnallisessa hyväksymistestauksessa havaitseman virheen korjaamiseen käytetään ensisijaisesti liittymismaksuista virheenkorjaukselle varattua osuutta (200 t€) ja toissijaisesti alkuperäisessä yhteistyösopimuksessa sovittua virheenkorjausrahaa (2 M€) siten, että Tiera ottaa vastatakseen Tampereen ja Espoon osuudet (korkeintaan 780 t€)
  - o Hyväksymistestauksen jälkeen havaitun virheen korjaamiseen käytetään alkuperäisessä yhteistyösopimuksessa sovittua virheenkorjausrahaa (2 M€) siten, että Tiera ottaa vastatakseen Tampereen ja Espoon osuudet (korkeintaan 780 t€)
- ICT-kehitystyön osalta vahingonkorvausvastuuta on rajoitettu siten, että vahingonkorvausvastuun enimmäismäärä on Tilaajalle ja Toimittajalle viisisataa tuhatta euroa (500 000 €).
- Jäljellä olevat edelläkävijäkunnat ottavat vastatakseen Espoon ja Tampereen omarahoitusosuudesta koskien Business Finlandin

- 3.11.2023 myöntämää avustusta (enintään 1.287.000 euroa ja omarahoitusosuus 50 %:ia) DigiOne ekosysteemin palveluiden laajentamiseen. Jäljellä olevat edelläkävijäkunnat sopivat, että mahdollisessa takaisinperintätilanteessa kukin kunta vastaa takaisinperittävistä määristä jäljellä olevien Edelläkävijäkuntien perusopetuksen ja lukion vuoden 2020 oppijamäärän mukaisessa suhteessa. DigiOne-ekosysteemin palveluiden laajentaminen -hanke on huomioitu DigiOne-hankkeen kokonaisbudjeteissa eikä omarahoitusosuuden muutos edellytä kunnilta lisärahoitusta.
- Immateriaalioikeuksia muutetaan Tieran osalta siten, että Tiera saa myös hankkeen keskeytystilanteessa hankkeessa toteutettuihin lopputuloksiin rajoittamattomat rinnakkaiset omistus- ja immateriaalioikeudet. Mikäli koko DigiOne-ratkaisu Hankkeen mukaisessa laajuudessa on luovutettu Tieralle, myös DigiOne-brändin oikeudet jäävät Tieralle.
  - Jäljellä olevien edelläkävijäkuntien immateriaalioikeuksia rajoitetaan keskeytystilanteessa siten, että jäljellä olevalla edelläkävijäkunnalla on oikeus hyödyntää oikeuksia ainoastaan omassa toiminnassaan, oman kuntansa alueella (yksityiset oppilaitokset) ja jäljellä olevien edelläkävijäkuntien välisessä yhteistyössä. Edelläkävijäkunnalla ei ole oikeutta hyödyntää eikä luovuttaa DigiOnea muuhun kaupalliseen toimintaan eikä julkaista lähdekoodia.
  - Jäljellä olevien edelläkävijäkuntien oikeuksia muutetaan siten, että mikäli Tiera asetetaan hankkeen tai määräaikaisen palvelusopimuskauden aikana konkurssiin, saavat Jäljellä olevat edelläkävijäkunnat hankkeen toteuttamassa laajuudessa lopputuloksiin rajoittamattomat rinnakkaiset omistus- ja

immateriaalioikeudet sisältäen muokkaus- ja edelleenluovutusoikeuden.

Hankkeessa tehdyt toimenpiteet

DigiOnen kehitystyön valmius on tällä hetkellä arviolta 75 % ja pilottikoulujen käyttöönoton valmius on arviolta 80 %. Ensimmäisten palveluiden hyväksyntätestaukset ovat alkamassa syksyllä. Hankkeessa on tehty kuluvan vuoden aikana erittäin merkittävä määrä korjaavia toimenpiteitä, joiden avulla on vähennetty riskejä, parannettu hankehallintaa ja lisätty läpinäkyvyyttä. Korjaavien toimenpiteiden onnistumista ja teknistä perustaa on arvioitu kesän ja alkusyksyn aikana myös useiden ulkoisten arvioijien toimesta.

Kesä-elokuussa toteutettiin arkkitehtuurin katselmointi, jossa arvioitiin teknistä rakennetta, arkkitehtuuria ja valittuja teknologioita. Katselmuksen perusteella todettiin, että DigiOnen perustana on moderni mikropalveluarkkitehtuuri ja käytössä on nykyaikaiset standardeihin pohjautuvat rajapinnat. Valitut teknologiat ja ratkaisut ovat moderneja ja skaalautuvia. Aiemmin todettuja teknisiä dokumentointipuutoksia on saatu nyt merkittävästi vähennettyä, eikä se estä etenemistä tuotantoon. Katselmoinnissa esille tulleet kehitystarpeet on osin jo korjattu ja loput voidaan korjata osana kehitystyötä. Syyskuussa toteutetun ensimmäisen suorituskykytestauksen mukaan suorituskyky on hyvä ja tulokset olivat positiivisia.

Elokuussa toteutettiin arviointi korjaavien toimenpiteiden osalta. Arvioinnissa keskityttiin kahteen teemaan: 1. Arkkitehtuuri ja ratkaisu 2. Hankehallinta ja yhteistyö. Ulkoisen arvion mukaan suunta on selkeästi oikea ja korjaustoimet on otettu vakavasti. Arkkitehtuuriin liittyvää niin

sanottua teknistä korjausvelkaa on vähennetty merkittävästi. Hankkeessa tehdyt korjaavat toimenpiteet arkkitehtuurin ja ratkaisuun liittyen ovat olleet laajoja ja annettujen suositusten mukaisia siltä osin, kun niitä pystyttiin tämän arvioinnin yhteydessä validoimaan. Niillä on ollut parantava vaikutus hankkeen onnistumisen edellytyksiin. Hankkeessa tehdyt korjaavat toimenpiteet hankehallintaan ja yhteistyöhön ovat olleet laajoja ja aiemmin annettujen suositusten mukaisia siltä osin, kun niitä pystyttiin tämän arvioinnin yhteydessä validoimaan. Hankkeen hallinta ja toiminta on selkeästi tehostunut ja aikatauluarviot ovat luotettavammalla pohjalla kuin aikaisemmin.

Uuden sopimuksen myötä Tiera on sitoutunut ottamaan kokonaisvastuun DigiOnen ICT-kehityksestä ja käyttöönotoista. Uuden sopimuksen myötä Tiera varmistaa, että palvelu saadaan kehitettyä sovitussa aikataulussa ja budjetissa. Sopimusten myötä turvataan jo tehdyt DigiOne-investoinnit sekä vähennetään kuntien taloudellisia ja toiminnallisia riskejä. Uuden toimitussopimuksen myötä ei kuitenkaan muuteta sitä, että Vantaan kaupunki toimii Hankkeen isäntäkuntana.

DigiOnen kehitystyössä on ollut mukana satoja pedagogian ammattilaisia. Keväällä toteutettujen pilotointien perusteella valtaosa käyttäjistä koki palveluiden olevan helppokäyttöisiä, hyödyllisiä ja helposti opittavia. Jos DigiOne-hanke ei toteutuisi, alkuperäinen kunnilla oleva tarve olisi edelleen voimassa. Nykyiset järjestelmät eivät vastaa opetuksen ja opetukseen liittyvän hallinnon tarpeita.

Vaihtoehto hankkeen jatkamiselle

Jos Toimitussopimusta ei saataisi solmittua, hanke jouduttaisiin keskeyttämään. Koko hankkeen keskeytyessä keskeytyshetkeen mennessä

syntyneet hankkeen kustannukset jaettaisiin Edelläkävijäkuntien kesken Edelläkävijäkuntien pakollisten liittymismaksujen suhteessa. Hankkeen keskeyttämisestä aiheutuisi Edelläkävijäkunnille merkittäviä kustannuksia ilman, että hankkeessa tehtyä kehitystyötä voitaisiin ainakaan täysimääräisesti hyödyntää.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Vantaan kaupunki, kehittämisjohtaja Sari Alm, tietohallintojohtaja Marko Monni, Talouspalvelut

Liitteet

- 1 Tieran toimitussopimus ja Muutossopimus